

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)**

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства
Спеціальність 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь бакалавр

Розробник:

Наталія Сизоненко,

к. філол. н., доцент, завідувач кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Ольга Дивнич,

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки
та міжнародних економічних відносин

Назва навчальної дисципліни	Українська мова (за професійним спрямуванням) обов'язковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	викладач: Сизоненко Наталія , к. філол. н., доцент, завідувач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. контакти: ауд. 456, навчальний корпус № 4 e-mail: nataliia.syzonenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/syzonenko-nataliya-mykolayivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність	051 Економіка
Попередні умови для вивчення дисципліни	Дисципліни гуманітарного блоку

1. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвиткові креативних здібностей здобувачів вищої освіти та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентноздатності сучасного фахівця; вироблення навичок мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики та термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування чіткого й правильного розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечення досконалого володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; вироблення навичок самоконтролю та дотримання мовних норм у спілкуванні; формування навичок оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

загальні компетентності	Програмні результати
<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>	<p>.ЛРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>ПРН 20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.</p>

2. Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови
Тема 2. Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань
Тема 7. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування
Тема 8. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія

3. Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – екзамен.

4. Політика оцінювання

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Максимальна/мінімальна кількість балів за програмними результатами

Програмні результати	Мін балів за програмними результатами навчання	Мах балів за програмними результатами навчання
ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.	25	42
ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	10	16
ПРН 20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.	25	42

Форми оцінювання та методика нарахування балів

Форми оцінювання результатів навчання	Методика нарахування балів	
	денна форма навчання	
опитування	1 бал×4 опитування = 4 бали	
виконання навчальних завдань	4 бали×7 завдань= 28 балів	
тест за виконаними завданнями самостійної роботи	1 бал×14 завдань теоретичного характеру=14 балів; 1 бал×14 завдань практичного характеру=14 балів.	
виконання тестових завдань	9 тестових завдань=20 балів	
екзамен	12 тестових завдань=20 балів	

5. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування на	Виконання навчальних завдань	Виконання тесту за опрацьованими завданнями самостійної роботи	Виконання тестових завдань	Екзамен	
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	-	-	3,5	20	-	3,5
Тема 2. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	1	4	3,5		-	8,5
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	-	4	3,5		-	7,5
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	1	4	3,5		-	8,5
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	1	4	3,5		-	8,5
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань	1	4	3,5		-	8,5
Тема 7. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування	-	4	3,5		-	27,5
Тема 8. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	-	4	3,5		-	7,5
Разом	4	28	28	20	-	80
Екзамен					20	20
Разом	4	28	28	20	20	100

6. Рекомендовані джерела інформації Основні

1. Дедухо А. В., Сизоненко Н. М. Практикум з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів аграрних закладів вищої освіти. 2-ге вид., доп. і переробл. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 242 с.
2. Загнітко А. П. Українське ділове мовлення : професійне і непрофесійне спілкування. Донецьк : БАО, 2007. 480 с.
3. Культура фахового мовлення : навч. посіб. / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці : Книги – XXI, 2005. 572 с.
4. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні : модульний курс : навч. посіб. Київ : Центр навч. літ., 2006. 592 с. 4. Масенко Л. Т. Мова і суспільство : постколоніальний вимір. Київ : Академія, 2004. 164 с.
5. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підруч. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : Алерта, 2011. 694 с.

Допоміжні

1. Мацюк З. О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. 2-е вид. Київ : Каравела, 2008. 352 с.
2. Михайлик В. О. Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. Київ : Професіонал, 2005. 496 с.
3. Наталія Сизоненко, Яніна Тагільцева. Найуживаніші лексеми на позначення особистих якостей фахівця з перекладу в тексті резюме. Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи: матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 листопада 2019 р. / редкол. І. Г. Передерій, О. Є. Гомотюк та ін. Полтава, 2019. С. 50–52.
4. Радзівська Т. В. Текст як засіб комунікації. / ред. М. М. Пещак ; НАН України, Інститут української мови. 2-е вид., стер. Київ : Наук. думка, 1998. 191 с.
5. Українська мова. Енциклопедія / ред. В. М. Русанівський та ін. ; НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут української мови. Київ : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2000. 752 с.
6. Сизоненко Н. М. Сократівський діалог у повісті Василя Шевчука «Навчитель істини»: комунікативно-прагматична організація мовленнєвого жанру. Філологічні студії : Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету : зб. наук. праць. Вип. 16 Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2017. С. 431–443.
7. Шаравара Т. Коцур А., Сизоненко Н., Тагільцева Я. Психолінгвістичний аналіз структури асоціативного поля стимулу компетентність. Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Філологія. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М. 2018. Вип. 24 (2). С. 340-358.

Інформаційні ресурси

1. Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського. URL : <http://krym.linux.org.ua>
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : <http://www.slovyk.net>
3. Лінгвістичний портал з української мови. URL: www.mova.info .
4. Російсько-український словник сталих виразів. URL : <http://www.rosukrdic.iatp.org.ua>
5. Російсько-українські словники. URL: www.r2u.org.ua
6. Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>
7. Сизоненко Н. М. Етапи формування риторичної компетентності фахівця на практичних заняттях з української мови (за професійним спрямуванням). Матеріали 48-ї науково-методичній конференції викладачів і аспірантів «Науково-методичні основи компетентнісного підходу до підготовки здобувачів вищої освіти». Полтава : РВВ ПДАА, 2017. С. 93–95. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4196/1/materialyzbirnykcompressed.pdf>
8. Сизоненко Н. М. Комунікативні завдання на формування мовленнєвої компетенції з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Матеріали 50-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти». Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 151–153. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/5222/1/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%d0%bb%d0%b8%20%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%bd%d1%86%d1%96%d1%8f%202019%20%d1%80%d1%96%d0%ba%28%d0%b7%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%29-%d1%81%d1%82%d1%80%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%86%d1%8b-1-4%2c163-165.pdf>
9. Український правопис. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.p>

